

inden for landbruget — ville man opnå at lægge en væsentlig dæmper på ikke-landmænds erhvervelse af landbrugsejendomme.

Det har været drøftet, hvor snævert reglerne skulle udformes, og der har herom været betydelige meningsforskelle mellem landbrugets egne repræsentanter. Dette er forståeligt i betragtning af, at udformningen af en snæver bestemmelse om, at man frit kunne erhverve kun én landbrugsejendom, kunne skabe en hindring for den strukturtilpasning inden for landbruget, som man ud fra almene økonomiske synspunkter må tillægge en betydelig vægt. I det forslag, der nu forelægges, er man endt med den kompromisløsning, at bopæl på én ejendom her i landet giver adgang til, at man frit kan erhverve én ejendom til, hvilket for så vidt er i overensstemmelse med den hidtidig gældende lovgivning, som denne åbner fri adgang til erhvervelse af to landbrugsejendomme, dog uden bopælskrav. Bopælskravet finder kun anvendelse ved fremtidige erhvervelser og får således ikke virkning for de nuværende ejere af landbrugsejendomme. . . .

På baggrund af de foreslåede regler om skærpet kontrol med omsætningen af landbrugsejendomme har regeringen anset det for forsvarligt, at der åbnes *øget adgang til samdrift af landbrugsejendomme*.

De seneste års udvikling inden for landbruget i retning af *øget mekanisering* har — i forbindelse med den fortsatte afvandring af unge fra landbruget — medført et øget behov for *ændringer i landbrugets struktur*. De nugældende bestemmelser om sammenlægning og nedlægning af mindre landbrugsejendomme muliggør ganske vist, at der på frivilligt grundlag finder en udvikling sted henimod større brugsstørrelser, men for at skabe øget mulighed for en øjeblikkelig tilpasning til den stedfundne tekniske og befolkningsmæssige udvikling inden for landbruget har regeringen anset det for nødvendigt, at der fastsættes bestemmelser, der tillader midlertidig samdrift af to ejendomme, der er bekvemt beliggende for en samlet rationel drift, alene på betingelse af, at bygningerne holdes forsvarligt ved lige og holdes brandforsikrede.

I forbindelse hermed har regeringen anset det for påkrævet, at landbrugspligten udvides til at omfatte de såkaldte „frie jorder“, der er vurderet sammen med landbrugsejendommen.

Et andet væsentligt middel for det offentlige i bestræbelserne for at bevare jorden på danske hænder er indførelsen af en *udvidet offentlig forkøbsret*. Denne vil på de områder, hvor bopælspligten på landbrugsejendomme ikke er virksom, supplere reglerne og muliggøre, at de nævnte formål opnås. Forkøbsretten vil desuden muliggøre en planlæggende jordpolitik i forhold til byudviklingen og udviklingen af rekreative områder m. v.“

Statsministeren omtalte nærmere forkøbsretsbestemmelserne og deres virkeområder og kom derefter ind på de lovforslag, der sigter mod at *styrke det offentliges planlægningsbeføjelser*, i hvilken forbindelse